

Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 16.10.2023 г. - 15.11.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #8309-K

Област на политика: Архив - Финанси и данъчна политика

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на финансите

Тип вносител: Национално

Със законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането се въвеждат в националното законодателство изискванията на Директива (ЕС) 2021/2118 за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка. Със законопроекта се въвеждат нови дефиниции за „превозно средство“ и „използване на превозно средство“. Законопроектът предвижда изключение от задължението за застраховане на ремаркета категория О1 (до 750 килограма), самоходна техника с мощност на двигателя до 10 kW, велосипеди с двигател, индивидуални електрически превозни средства и самобалансиращи се превозни средства.

Законопроектът предвижда удостоверенията за застрахователни претенции да се издават централизирано от Гаранционния фонд въз основа на данните за застрахователни претенции, съдържащи се в поддържания от него електронен регистър на предявените и изплатените застрахователни претенции. В тази връзка, се предлага промяна в действащата национална уредба на коригирането на застрахователната премия по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в зависимост от предявените претенции (система „бонус-малус“). Въвежда се задължение за застрахователите да публикуват собствените си политики относно използването на удостоверенията за застрахователни претенции във връзка с определянето на застрахователните премии по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и да приемат собствени

правила за коригиране на застрахователните премии (система „бонус-малус“), в които да посочат начина, по който ще използват удостоверенията за застрахователни претенции относно всяко лице, което се явява като застраховаш.

В съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2021/2118 се актуализират минималните застрахователни суми по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както следва:

- за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт от 10 420 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на увредените лица, на левовата равностойност на 6 450 000 евро;

- за вреди на имущество (вещи) от 2 100 000 лв. за всяко събитие, независимо от броя на увредените лица, на левовата равностойност на 1 300 000 евро.

Въвежда се хармонизиран на ниво ЕС режим за обезщетяване на увредените лица в случай на неплатежоспособност на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в държавата на тяхното пребиваване чрез гаранционен механизъм, в който участват оправомощените компенсационни органи в държавите членки. Гаранционният фонд е определен за такъв орган в България. В тази връзка, се предлага промяна на механизма на финансиране на фондовете на Гаранционния фонд. Предвижда се вноските в Обезпечителния фонд по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите да се определят като процент от начислената застрахователна премия, а не като фиксирана сума.

Също така, се предлагат и промени във връзка с регламентацията на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и промени, които целят преодоляване на констатирани проблеми в надзорната практика и установена необходимост от прецизиране на някои разпоредби. Предлагат се и изменения в Закона за Комисията за финансов надзор във връзка с въвеждането на регистрационен режим за организациите за провеждане на професионално обучение на служители на застрахователни брокери, както и на такси за вписването им и осъществяването на общ финансов надзор върху тях.

Отговорна дирекция:Регулация на финансовите пазариE-mail:s.koleva@minfin.bg;
m.r.dimitrova@minfin.bgДата на откриване:16.10.2023Дата на приключване:15.11.2023

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на финансите

Адрес: София, ул. Г. С. Раковски № 102

Електронна поща: feedback@minfin.bg

Полезни връзки

Министерство на финансите - <https://www.minfin.bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането - вер. 1.0 | 16.10.2023](#)

[Мотиви към Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането - вер. 1.0 | 16.10.2023](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 16.10.2023](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ - вер. 1.0 | 16.10.2023](#)

[Становище на BESCO - Българската предприемаческа асоциация, получено по електронна поща на 10.11.2023 г. - вер. 1.0 | 13.11.2023](#)

[Становище на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД и „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, получено по електронна поща на 14.11.2023 г. - вер. 1.0 | 14.11.2023](#)

[Становище на Гаранционния фонд, получено по електронна поща на 15.11.2023 г. - вер. 1.0 | 15.11.2023](#)

[Становище на Национално бюро на българските автомобилни застрахователи, получено по електронна поща на 15 ноември 2023 г. - вер. 1.0 | 16.11.2023](#)

[Становище на Асоциация за застрахователна сигурност, получено по електронна поща на 15 ноември 2023 г. - вер. 1.0 | 17.11.2023](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 21.03.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Николай Гелов (10.11.2023 16:56)

Предложение за преместване на ал. 3 от чл. 354 в чл. 370

Според ал. 3 от чл. 354 при прекратяване на застрахователния договор страните (застраховател и застраховащ) трябва да уредят финансовите отношения помежду си към датата на прекратяването му. И тъй като не е пояснено за кои точно финансови отношения става дума, то се предполага, че разпоредбата се отнася до всички финансови отношения между страните, произтичащи от застрахователния договор. Така ако по един договор застраховащият се явява и застрахован или трето ползващо се лице (бенефициер), то е възможно към датата на прекратяване на договора поради изтичането на срока, за който е сключен, застраховащият да има висяща претенция към застрахователя, за произнасянето по която да не е изтекъл съответния срок по чл. 108. И тогава, ако трябва да се приложи точно чл. 354, ал. 3, застрахователят ще трябва да се произнесе по претенцията в деня, в който изтича срока на договора. А едва ли това е била целта на законодателя, когато е приемал кодекса.

Ето защо предлагам действието на разпоредбата на ал. 3 от чл. 354 да се ограничи само до уреждането на финансовите отношения между страните, свързани със застрахователната премия, като тази разпоредба се премести в чл. 370, където е систематичното място на една такава разпоредба.

Автор: Николай Гелов (08.11.2023 14:16)

Предложение за промени в чл. 638

Предлагам в чл. 638, ал. 1 и 3 след думата „автомобилистите“ да се добави „или задължителна застраховка „Злополука“ на пътниците“.

Мотиви: В момента няма предвидено наказание за несклучена задължителна застраховка „Злополука“ на пътниците, което дава възможност някои превозвачи да избягват сключването на такава.

Също така предлагам осъвременяване на размера на налаганите наказания, както следва:

- в чл. 638, ал. 1, т. 1 – вместо 250 лв., както е понастоящем, да стане 500 лв.;
- в чл. 638, ал. 1, т. 2 – имуществената санкция за юридическо лице да стане 3 000 лв.;
- в чл. 638, ал. 2 – при повторно нарушение наказанието по ал. 1, т. 1 да стане 1 500 лв., а това по ал. 1, т. 2 – 6 000 лв.;
- в чл. 638, ал. 3 глобата да се увеличи от 400 лв. на 800 лв.;
- в чл. 638, ал. 5 – при повторно нарушение глобата по ал. 3 да стане 1 500 лв.
- в чл. 638, ал. 6 – при повторно нарушение наказанието по ал. 4 да стане 1 000 лв. за физическо лице и 6 000 лв. за юридическо лице или едноличен търговец.

Мотиви: От влизането в сила на Кодекса за застраховането настъпиха съществени промени в икономическата ситуация в страната, поради което размерът на наказанията по чл. 638 има все по-малка възпираща функция.

Автор: Николай Гелов (08.11.2023 14:14)

Коментар относно чл. 638а

Възразявам срещу предложени нов чл. 638а.

Мотиви:

1. Чрез чл. 481а, ал. 2, т. 2 организаторите на проявите по чл. 481а, ал. 1 се задължават да сключат алтернативна застраховка или гаранционна полица, покриваща вреди, в размер не по-малък от застрахователните суми по чл. 492 и при останалите условия по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Което означава, по аргумент от чл. 461, т. 3, че въпросната алтернативна застраховка или гаранционна полица представлява задължителна застраховка. Съответно, ако трябва да има санкция за несклучване на такава алтернативна застраховка или гаранционна полица, систематичното място на съответната разпоредба е в чл. 638, който е озаглавен „Отговорност за несклучена задължителна застраховка“.

2. Предлаганото наказание за несклучване на алтернативна застраховка или гаранционна полица е в нарушение на принципа за съразмерност и пропорционалност между деянието, последиците от същото и предвидената санкция. След като се изисква алтернативната застраховка или гаранционна полица да осигурява покритие, което да е равностойно или по-високо от това по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, логично е и санкцията за несклучването на алтернативна застраховка или гаранционна полица да е равна на тази по чл. 638, ал. 1, т. 2, а при повторно нарушение – на тази по чл. 638, ал. 2.

3. Съгласно чл. 481а, ал. 4, изречение второ, съответната ОД на МВР би трябвало да констатира неизпълнение на задълженията по чл. 481а, ал. 2 от страна на организатора на проявата най-малко 10 работни дни преди датата на провеждането ѝ, за което трябва да се състави АУАН. Съответно е възможно наказателното постановление, с което се налага наказание по чл. 638а, също да се издаде преди да се е осъществила самата проява и без изобщо да е сигурно, че тя ще се проведе и в нея ще участва дори и едно превозно средство, за което няма доброволно разширено покритие по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, съответно алтернативна застраховка или гаранционна полица.

4. Много по-голям възпиращ ефект би имало налагането на имуществена санкция в комбинация с наказание лишаване от право да се организират прояви или дейности, свързана с автомобилни спортове за определен срок.

С оглед на гореизложеното предлагам чл. 638а да отпадне от ЗИД на КЗ, а вместо това в чл. 638 да се създаде нова ал. 8:

„(8) Организатор на проява или дейност, свързана с автомобилни спортове, включително надпревара, състезание, тренировка, изпитване или демонстрация, в рамките на ограничена и обозначена зона в Република България, който не изпълни задълженията си по чл. 481а, ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размера на 2 000 лв. и лишаване от право да организира прояви или дейности, свързани с автомобилни спортове, за 6 месеца. При повторно нарушение се налага наказание в двоен размер.“

Автор: Николай Гелов (08.11.2023 14:09)

Задължения по чл. 481а, ал. 2 и 4

С ал. 2 на чл. 481а се създават определени задължения за организаторите на прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, които те трябва да изпълнят *„преди началото“* на съответната проява. Което означава, че това може да стане и в самия ден, в който трябва да се проведе проявата, стига да е преди тя да е стартирала. В същото време, с изречение второ на ал. 4 от същия член, организаторите на автомобилни прояви се задължават да предоставят доказателства за изпълнението на своите задължения по ал. 2 *„най-късно в срок до 10 работни дни преди датата на провеждането на проявата“*. Така е налице противоречие относно крайния срок, в който организаторите на прояви, свързани с автомобилни спортове, трябва да изпълнят своите задължения по ал. 2.

И за да се внесе яснота, предлагам в чл. 481а, ал. 4 да се заличи второто изречение - *„Организаторите на проявите по ал. 1 предоставят доказателства в Областната дирекция на Министерството на вътрешните работи за изпълнението на задълженията по ал. 2 най-късно в срок до 10 работни дни преди датата на провеждането на проявата.“*

По този начин и органите на МВР ще получат по-голяма оперативна свобода как да осъществяват контрол за изпълнение на задълженията по ал. 2, включително и след провеждане на самите прояви.

Автор: Николай Гелов (08.11.2023 14:04)

Коментар относно §170 от ЗИД на КЗ

1. В предлаганата нова т. 33б *„Сменяема прикачна техника“* се съдържа грешна препратка към Регламент (ЕС) № 167/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 5 февруари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на земеделски и горски превозни средства (ОВ, L 60 от 2 март 2013 г.).

Препратката трябва да е към т. 10 на чл. 3 от посочения регламент, а не към т. 9, която се отнася до понятието *„ремарке“*.

2. Предлаганата нова т. 33з гласи: *„Ремарке категория О1“ (до 750 килограма) е ремарке съгласно Наредба № 60 за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета.*“ Така написано се разбира, че ремарке категория О1 е ремарке по смисъла на §1, т. 12 от Наредба № 60. И веднага се поражда въпросът защо ремарке категория О1 по смисъла на КЗ трябва да е ремарке по смисъла на Наредба №60, а не ремарке по смисъла на Закона за движение по пътищата, който е нормативен акт от по-висока степен спрямо наредбата.

Смятам, че правилната препратка за ремарке категория О1 трябва да е към чл. 149, ал. 1 ,т. 5, буква „а“ от Закона за движение по пътищата, а не към Наредба №60 и затова предлагам в т. 33з думите *„ремарке съгласно Наредба № 60 за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета“* да се заменят с *„ превозно средство от категория О с технически допустима максимална маса не повече от 0,75 t“.*

Автор: Николай Гелов (08.11.2023 13:57)

Средство за комуникация от разстояние

Предлагам в допълнителните разпоредби на Кодекса за застраховането да се добави определение за израза „средство за комуникация от разстояние“ чрез създаване на нова т. „59. *„Средство за комуникация от разстояние“ е понятие съгласно §1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние.*“

Мотиви: Необходимо е да се уточни дали изразът „средство за комуникация от разстояние“ се употребява в Кодекса за застраховането в същия смисъл, както и в Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 16:43)

Електронна идентификация на застраховачия

Възразявам срещу изискването при сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите чрез страница в интернет или онлайн платформа застраховачият да се идентифицира с квалифициран електронен подпис (КЕП). И съответно предлагам това изискване да отпадне или най-малкото да се допусне идентификация на застраховачия и с електронен идентификатор по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронната идентификация.

Мотиви:

1. Не са изложени аргументи защо е недопустимо застраховачият, когато той е физическо лице, да бъде идентифициран чрез електронен идентификатор по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронната идентификация.

2. Не са изложени аргументи защо идентификация на застраховачия се изисква само при сключване на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на

автомобилистите, но не и при сключване на някакъв друг вид застраховка.

3. С оглед на чл. 483, ал. 1, т. 1, която допуска „и всяко друго лице, различно от собственика на превозното средство, да сключи застрахователния договор“, не е налице необходимост от поставяне на допълнителни изисквания относно установяване самоличността на застрахователя, които да са по-строги отколкото при другите видове застраховки.

4. КЕП се приравнява на саморъчен подпис и служи основно като средство за подписване на електронни документи, чрез което се доказва авторството на подписа и даденото съгласие (когато някой е подписал нещо, значи се е съгласил с него). Но подписването на застрахователния договор от застрахователя или от неговия законен представител (когато застрахователят е юридическо лице) е без правно значение за валидността на договора, тъй като трайно в съдебната практика е установено разбирането, че договорът се счита за сключен със заплащане на застрахователната премия, а не с подписването на полицата (така например Решение № 50091 от 5.10.2023 г. по т. д. 1179/2022 г. на ВКС).

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 15:08)

Коментар относно §161 от ЗИД на КЗ

Възразявам срещу предлаганото с §161 допълнение в чл. 598, ал. 1.

Мотиви: Предлаганото допълнение е немотивирано и противоречи на Решение № 14 от 4.11.2014 г. на КС по к. д. № 12/2014 г., съгласно което разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България дава право на законодателя само по изключение, при спазване на изискванията за съразмерност, включително задължителните за страната международни стандарти за достъп до съдебна защита, със закон да предвиди необжалваемост пред съд на изрично посочена категория административни актове – само когато това е необходимо за опазване на основите на конституционния ред или на други особено важни обществени интереси, като осигуряването на отбраната и сигурността на страната, както и осъществяването на принципите и целите на нейната външна политика. А в случая такава необходимост не е налице.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 15:06)

Коментар относно §152 от ЗИД на КЗ

Предложение: В чл. 571, ал. 1 да се отмени т. 6 или, алтернативно, в същата точка след думата „разрешение“ да се добави „или лиценз“, а думите „или товари“ да се заличат.

Мотиви:

1. По силата на Закона за автомобилните превози (ЗАП) ИА „Автомобилна администрация“ събира данни за превозвачите на пътници в различни регистри. И няма нужда тези данни да се дублират в специален регистър в Информационния център на Гаранционния фонд или друг публичен орган. Достатъчно е ИА „Автомобилна администрация“ да осигури репликация на данните, вписани в поддържаните от нея регистри, към Информационния център на Гаранционния фонд.

2. Съгласно ЗАП разрешения се издават само за таксиметров превоз на пътници, а за превози на пътници с автобуси се издават лицензи.

3. Регистърът по чл. 571, ал. 1, т. 6 би трябвало да служи за задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците, така че няма необходимост да се събират данни и за превозвачите на товари. Това се потвърждава и от проекта за изменение на чл. 571, ал. 2, според който срокът за съхранение на данните по чл. 571, ал. 1, т. 6 е „5 години от датата на прекратяване на дейността като превозвач на **пътници**“, но няма срок по отношение на данните за превозвачите на товари.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:58)

Коментар относно чл. 563, ал. 2

Възразявам срещу предложението занапред вноските в Обезпечителния фонд за всяка застраховка „Злополука“ на пътниците да се определят като процент от начислената застрахователна премия, а не като фиксирана сума за всяко място за пътници, както е понастоящем.

Мотиви:

1. На стр. 26 от приложената към законопроекта частична предварителна оценка на въздействието е посочено, че *„на равнище на Обезпечителния фонд се предвижда вноските по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите да се определят като процент от начислената застрахователна премия, а не като фиксирана сума, както е понастоящем.“*. Тоест изобщо не е правена оценка на въздействието по отношение на промяна на начина на определяне на вноските в Обезпечителния фонд по задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците.

2. По застраховка „Злополука“ на пътниците често пъти премията не е фиксирана, а се посочва начина за нейното определяне в процент от реализирания приход от продажба на превозни документи (това са т. нар. „застраховки по билетоприход“). Съответно при сключването на такива застраховки по билетоприход застрахователите обичайно начисляват една минимална премия (в практиката тази премия се нарича „авансова“, „депозитна“ или „встъпителна“), а понякога и изобщо не начисляват премия. Съответно при промяна в начина на изчисляване на вноските в Обезпечителния фонд на база начислена премия може с основание да се прогнозира, че превозвачите масово ще се насочат към сключването на застраховки

по билетоприход, за да могат да намалят разходите си. Което от своя страна ще доведе до това, че приходите в Обезпечителния фонд от вноски по застраховка „Злополука“ на пътниците ще намалят сериозно.

Предложение: Да се запази досегашния ред за определяне на вноската за Обезпечителния фонд за всяко превозно средство по застраховка „Злополука“ на пътниците, а именно като фиксирана парична сума за всяко място за пътник.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:56)

Коментар относно чл. 555

В свидетелствата за регистрация на автобусите мястото на водача се посочва заедно с местата за сядане (код S.1), докато местата за правостоящи се отбелязват отделно (код S.2). Съответно формулировката „за всяко място, без мястото на водача“ може да бъде разбрана като „всяко място за сядане с изключение на това на водача“ и, съответно, че не трябва да се събира вноска за местата за правостоящи. Но ако волята на законодателя действително е такава (да се събират вноски само за местата за сядане на пътници), тогава би трябвало нормата по чл. 555, ал. 1 да се отнася „за всяко място **за сядане**, без мястото на водача“.

Ето защо, за да се избегне двусмислено тълкуване на закона, предлагам в чл. 555, ал. 1, след думите „за всяко място“, да се добави „за сядане или за правостоящ“ (ако трябва да се събират вноски и за местата за правостоящи) или, алтернативно, само „за сядане“ (ако трябва да се събират вноски само за местата за сядане).

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:54)

Коментар относно чл. 535а

Ако не бъде възприето принципното ми становище методиките по чл. 535, т. 10 и 11 да се прехвърлят като правомощие на КФН, ще си позволя да препоръчам в чл. 535а, ал. 2 думите „от приемането им“ се заменят с „от утвърждаването им“.

Мотиви: Ако се публикуват методиките и техните последващи изменения и допълнения без същите да са били утвърдени от КФН чрез приемане на съответна наредба, ползвателите на застрахователни услуги ще бъдат въведени в заблуждение, че тези методики вече са в сила и се прилагат.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:52)

Коментар относно чл. 528

Възразявам срещу предлаганата нова ал. 3 в чл. 528 и по-конкретно срещу нейната т. 3. С предлаганата норма се предвижда с бюджета на Гаранционния фонд да се определя размерът на вноските по чл. 554, т. 1 и по чл. 563, ал. 2, но не и размерът на вноските по чл. 563, ал. 3. И по този начин се създава нормативна празнина, тъй като остава неясно как ще става определянето на вноските за застраховките по раздел I на приложение № 1.

Ето защо предлагам в чл. 528, ал. 3, т. 3 след цифрата „2“ да се добави „и 3“.

Също така предлагам в чл. 528, ал. 4 думите „може да се определи“ да се заменят със „се определя“.

Мотиви: В мотивите към ЗИД на КЗ е посочено, че с нормата на чл. 528, ал. 4 се дава правомощие на Комисията за финансов надзор да определи при необходимост, с наредба, начина за изчисляване на вноските във фондовете, за да се гарантира, в допълнение към бюджетната процедура по чл. 529, че вноските ще бъдат адекватни на задълженията на Гаранционния фонд. Но тази гаранция не трябва да бъде пожелателна, на принципа „след дъжд качулка“, а да действа постоянно. Това е необходимо и за да се спази принципът на правна сигурност, който е общ принцип на правото на Европейския съюз и изисква институциите да зачитат неизменяемостта на приетите от тях актове. Чрез наредбата по чл. 528, ал. 4 ще може трайно да се уреди начинът на изчисляване на вноските, както и какви данни трябва да предоставят застрахователите на Гаранционния фонд, за да може да се извършат съответните изчисления. Нещо, което не може да се постигне, ако се разчита само на бюджетната процедура по чл. 529.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:49)

Коментар относно чл. 525

Възразявам срещу предлаганата нова ал. 1 в чл. 525, която предвижда редът и формата, по която застрахователите трябва да представят данните, необходими за изчисляване на вноските във фондовете по чл. 521, да се определят с правилника по чл. 531.

Мотиви: Съгласно чл. 7, ал. 1 ЗНА правилникът по чл. 531 КЗ се явява нормативен акт за организацията и дейността на Гаранционния фонд. А с нормативен акт от този вид не може да се създават правила, които се отнасят за други лица – в случая за застрахователите.

С §123 от ЗИД на КЗ се предлага изменение на досегашната ал. 3 в чл. 528, според което тази норма трябва да стане ал. 4 и с нея да се даде правомощие на КФН да определя с наредба начина за изчисляване на вноските в двата фонда на Гаранционния фонд. Логично би било със същата наредба по чл. 528, ал. 4 да се определят и данните, необходими за изчисляването на тези вноски, които застрахователите трябва да представят на Гаранционния фонд. В противен случай може да се получи разнобой – наредбата на КФН по чл. 528, ал. 4 да изисква използването на едни данни, а в същото време с правилника на ГФ да се изисква от застрахователите да представят съвсем различни данни.

Предложение: В чл. 525, ал. 1 думите „в правилника по чл. 531“ да се заменят със „с наредбата по чл. 528, ал. 4“.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:47)

Предложение относно чл. 474

Предлагам в чл. 474, ал. 1 да се създаде второ изречение:

„За покрит риск се считат също:

1. изкълчванията, обтяганията или скъсванията на тъкани, причинени от внезапно налягане на собствени сили;

2. инфекциите, при които заразната материя е проникнала в организма на пострадалото от злополука лице;

3. телесните увреждания или смъртта, настъпили по време на превоза при спасяване на своя или на чужд живот или на имущество.“

Мотиви: Въпросната норма се съдържа в чл. 37, ал. 2 на наредбата по чл. 504, като с нея фактически е направено дописване на закона, което е забранено. С оглед изискването подзаконовият нормативен акт да бъде съобразен със закона, като акт от по-висша степен и като се вземе предвид, че с чл. 504, ал. 1 и 2 КЗ не се дава правомощие на КФН да определя кои събития се считат за покрит риск по задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците, редно е нормата по чл. 37, ал. 2 от наредбата по чл. 504 да се пренесе в Кодекса за застраховането.

Автор: Николай Гелов (03.11.2023 14:45)

Министър и министерство на транспорта и съобщенията

Предлагам в преходните и заключителните разпоредби да се включи и разпоредба, с която:

1. в чл. 466, ал. 3 думите „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ да се заменят с „Министерството на транспорта и съобщенията“.

2. в чл. 571, ал. 4 и чл. 578, ал. 2 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ да се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

Автор: Николай Христов (30.10.2023 21:51)

Стикер

Трудно ще се приеме да отпане Зеленият стикер на стъклото, той беше въведен преди много години на цена 1,40 лв. за брой. Във всяка застраховка се калкулира и цената от 1,40 лв. за стикер. Сметнете колко застраховки се правят на година (в БГ има около 4 милиона коли) и коло от тях са на 4 вноски т.е. плащаме 4 x 1,40 лв. Това са милиони левове влизащи в нечия (наша) фирма. Коя е фирмата изработваща зелените стикери ? Как е избрана тази фирма ? Кой е собственик на фирмата и има

ли политическа следа ? Същият е проблема с Еко таксите - набиваме едни милиони в две фирми за нищоправене.

Предлагам да отпадне зеления стикер и да отпаднат екотаксите. Няма никаква полза от тях. Защо плащаме, като България си остана страната с най-стари автомобили, около 2 милион автомобили са над 20 годишна възраст, около 1 милион са тези между 15-20 годишна възраст.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 16:37)

Коментар относно чл. 499

Предлагам в чл. 499, ал. 2 след съюза „и“ да се добави „трябва да“, като разпоредбата добие следния вид:

*„(2) Обезщетението по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за вреди на имущество (вещи) се определя от застрахователя на виновния водач и **трябва да** съответства на действителната стойност на причинените вреди.“.*

Мотиви: Без тази добавка разпоредбата би се разбирала в смисъл, че каквото и обезщетение да определи застрахователя, то трябва да се приема априори за равно на действителната стойност на причинените вреди, дори и това да не е така.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 16:36)

Методики на Гаранционния фонд – принципно становище

В мотивите към законопроекта е посочено, че с цел гарантиране правата на ползвателите на застрахователни услуги за пълно и справедливо обезщетение се предлага методиката за уреждане на претенции за неимуществени вреди вследствие телесни увреждания или смърт да се приема от съвета на Гаранционния фонд и да се утвърждава с наредба на КФН. Същият подход се предлага и по отношение на методиката за уреждане на щети, нанесени на моторни превозни средства.

Но няма правен механизъм, който да задължи съветът на ГФ да приеме/актуализира методиките по чл. 535, т. 10 и 11. Като това не може да стане дори и с изрична законова разпоредба, като например §101 от ЗИД на КЗ (ДВ, бр. 101 от 07.12.2018 г., в сила от 07.12.2018 г.). И така, вече 8 (осем) години от влизането в сила на Кодекса за застраховането, не е приета нито една от двете методики по чл. 535. И няма изгледи това положение да се промени в обозримото бъдеще.

А обяснението за това поведение на съвета на ГФ е лесно – просто този орган на ГФ се състои от всички застрахователи, които са задължени да правят вноски към фонда. И е съвсем логично да се очаква, че съвета на ГФ няма да бърза да приема методики, които са в интерес на ползвателите на застрахователни услуги. Това е все едно вълците да определят с какви патрони да стрелят по тях ловците.

Ето защо предлагам правомощията на съвета на Гаранционния фонд по чл. 535, т. 10 и 11 да се прехвърлят на КФН чрез съответно допълнение в чл. 504.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 16:34)

Коментар относно чл. 493а

Предлагам чл. 493а да се отмени.

Мотиви:

1. С чл. 493а се променя основният институт на непозволеното увреждане – чл. 45 и сл. ЗЗД, чиито разпоредби касаят гражданската отговорност за вреди на всички субекти и във всички хипотези на нейното възникване. Така от една страна разпоредбата чл. 45, ал. 1 ЗЗД предвижда задължение на делинквента да поправи вредите (**neminem laedere**), които виновно е причинил, докато от друга страна разпоредбата по чл. 493а, ал. 1 предвижда в случаите на телесно увреждане на пострадалото лице да се дължи обезщетение само за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди; текст, който визира само един вид от възможните увреждания, предвидени в ЗЗД.

От своя страна пък, разпоредбата на чл. 493а, ал. 2 предвижда с наредба на КФН да се утвърди методика за определяне размера на дължимото обезщетение при имуществени и неимуществени вреди, последица от телесно увреждане. И по този начин се допуска явно противоречие с чл. 52 ЗЗД, който представлява фундаментът за определяне на размера на обезщетенията за неимуществени вреди и гласи, че обезщетенията за неимуществени вреди се определят от съда по справедливост. Ето защо българските съдилища категорично отказват да се съобразяват с чл. 493а, ал. 1 и 2, както и да прилагат разпоредбите на §96-97 от ЗИД на КЗ (ДВ, бр. 101 от 07.12.2018 г., в сила от 07.12.2018 г.).

2. В българското право липсва изрична разпоредба, която да определя кръга на материално легитимираните лица да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на близък, поради което този кръг се определя от съдилищата според критериите, възприети от ВС/ВКС, при спазване на установения в чл. 52 ЗЗД принцип. В частност съдилищата прилагат Тълкувателно решение №1 от 21.06.2018 г. по тълк. дело № 1/2016 на ОСГТНК на ВКС и изобщо не се съобразяват с разпоредбите на чл. 493а, ал. 3 и 4.

Член 493а в своята цялост фактически представлява една негодна за прилагане правна норма и като такава следва да бъде отменена.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 11:45)

Коментар относно §90

Възразявам срещу предложението за редакция на ал. 7 и за създаване на ал. 8 в чл. 483, като съответно предлагам да не се създава ал. 8, а ал. 7 да се промени по

следния начин:

„(7) Не е задължително сключването на договор за застраховка по чл. 461, т. 1 за:

- 1. ремаркета от категория О1 (до 750 килограма);*
- 2. самоходната техника с мощност на двигателя до 10 kW;*
- 3. велосипеди с двигател;*
- 4. индивидуални електрически превозни средства;*
- 5. самобалансиращи се превозни средства.“*

Мотиви:

1. Формулировката на предлаганото изменение на ал. 7 в чл. 483 е неясна и човек може да си помисли, че с тази норма се въвежда забрана за сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за определени видове/категории превозни средства. Но от мотивите към законопроекта (т. 1.1. от тях) е видно, че се цели въвеждане на изключение от задължението за застраховане на определени видове/категории превозни средства, а не изрична забрана за сключване на такава застраховка.

2. Според нормата на чл. 462 застрахователите, които предлагат задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, не могат да откажат сключването на такава застраховка за превозно средство по чл. 483, ал. 7. Съответно нито собствениците и ползвателите на такива превозни средства, нито застрахователите биха имали интерес към някаква друга, доброволна застраховка по смисъла на чл. 483, ал. 8.

3. В частичната предварителна оценка на въздействието, приложена към законопроекта, е отбелязано, че разпоредбата за застраховане на отговорността на членовете на Управителния съвет на Гаранционния фонд е *„практически неизпълнима в съществуващите пазарни условия“*. Което кара човек да се запита доколко изпълнима ще бъде разпоредбата на предлаганата нова ал. 8 в чл. 483, ако не се намери нито един застраховател, който да предлага доброволна застраховка „Гражданска отговорност“ за превозните средства по чл. 483, ал. 7.

4. В мотивите към законопроекта е посочено, че на собствениците и ползвателите на превозни средства по чл. 483, ал. 7 трябва да се запази правото на защита срещу евентуални регресни претенции. Следователно, ако законодателят не иска тези лица да сключват застраховката по чл. 461, т. 1, той трябва да намери начин да задължи застрахователите да предлагат на тези лица друга, доброволна застраховка, която

да осигурява покритие за рисковете по т. 10.1, раздел II, буква „А“ от приложение № 1 във връзка с притежаването и използването на превозно средство по чл. 483, ал. 7.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 11:43)

Коментар относно §82

Предлагам с §82 да се направят още няколко изменения и допълнения на чл. 348, а именно:

1. В изречение второ на ал. 1 изрече „при сключването“ да се замени с „достатъчно време преди сключването“.

Мотиви:

- Ще се постигне съгласуваност с изискването по чл. 348, ал. 3 застрахователят да предоставя общите условия по застраховката **преди** сключването на застрахователния договор.

- Ще се постигне обвързаност с частичната предварителна оценка на въздействието, където при разглеждането на проблем 8.13. е посочено, че *„Във връзка с осигуряването на по-добра възможност на ползвателите на застрахователни услуги да се запознаят с договорните условия и по аналогия с изискванията за предоставяне на преддоговорната информация, се предлага създаване на задължение общите условия по застраховките да се предоставят на ползвателите на застрахователни услуги „достатъчно време преди“ сключването на застрахователния договор, а не както досега „при“ неговото сключване.“*.

2. Да се създаде ал. 6:

„(6) Застрахователите са длъжни да публикуват общите условия за разпространението на определен застрахователен продукт, създаден от тях, на видимо и лесно достъпно място на своята страница в интернет.“

Мотиви:

- Общите условия по различните застраховки не представляват защитена от закона тайна, поради което тяхното публикуване няма да накърни интересите на застрахователите.

- Ще се гарантира, че ползвателите на застрахователни услуги ще имат достъп до съответните общи условия достатъчно време преди сключването на застрахователен договор.

- Ще се улесни работата на различните надзорни органи (*КФН, КЗП и други*), които са призвани да защитават правата на ползвателите на застрахователни услуги и в частност да следят за неравноправни клаузи в общите условия на застрахователите.

Автор: Николай Гелов (30.10.2023 11:41)

Удостоверения по чл. 502

Предлагам в преходните и заключителните разпоредби да се включи изрична регламентация как ще се издават удостоверения за предходни застрахователни събития по чл. 502 в периода от влизането в сила на закона до приемането на съответните промени в наредбата по чл. 504.

Мотиви: Нормата на чл. 502, ал. 5 предвижда редът и начинът за издаването и получаването на удостоверението да бъдат уредени с наредбата по чл. 504. Което означава, че докато тази наредба не бъде актуализирана, Гаранционният фонд няма да може да издава такива удостоверения, а в същото време няма да има правно основание те да се издават от застрахователите по досегашния ред. Съответно лицата, които искат да се сдобият с такова удостоверение, ще бъдат поставени в абсурдната ситуация да няма от кого да поискат издаването му.

Също така предлагам ал. 3 и 4 в чл. 502 да се отменят.

Мотиви: По-логично и много по-удобно (с цел процесуална икономия при евентуална промяна в тези изисквания) е изискванията към формата и съдържанието на удостоверенията за предходни застрахователни събития да бъдат уредени с наредбата по чл. 504.

Освен това към момента очевидно липсва акт за изпълнение на Европейската комисия, приет на основание чл. 16, ал. 6 от Директива 2009/103/ЕО, с който да се регламентира образецът на удостоверенията за предходни застрахователни събития. В противен случай в закона щеше да има директна препратка към него, както е в чл. 325а, ал. 11. И ако нормата на чл. 502, ал. 4 остане, на практика ще се възпрепятства издаването на удостоверенията за предходни застрахователни събития до утвърждаването на образец за тях, което не е ясно кога ще се случи. А по този начин ще се допусне нарушаване на чл. 16, ал. 1 от Директива 2009/103/ЕО относно изискването държавите членки да гарантират възможността за издаване на такива удостоверения „по всяко време“.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 16:33)

Сертификат за разширено покритие по чл. 481а, ал. 1

Предлагам в чл. 481а, ал. 3 след думата „полица“ да се добави „или застрахователен сертификат“.

Мотиви: Ако застрахователната полица остане като единствен допустим способ за удостоверяване на разширено покритие, валидно и за спортни прояви, ще трябва да се чака евентуална промяна в наредбата по чл. 504, тъй като с нея се определя съдържанието на договора по задължителни застраховки „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. А дотогава може да се окаже невъзможно организирането и провеждането на спортни прояви и дейности.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 16:32)

Алтернативна застраховка и гаранционна полица по чл. 481а

В чл. 481а, ал. 2, т. 2 се говори за „алтернативна застраховка“ и за „гаранционна полица“ без да е ясно какво точно означават тези понятия. И предвид това, че става въпрос за две отделни понятия, тоест понятието „гаранционната полица“ не е еквивалентно по смисъл на понятието „алтернативна застраховка“, човек стига до логичното заключение, че „гаранционната полица“ въобще не е застраховка, а нещо друго.

Формулировката на чл. 481а, ал. 2, т. 2 не дава ясна представа дали „алтернативна застраховка“ или „гаранционна полица“ трябва да се сключи за всеки участник, който няма разширено покритие по ал. 1, или общо за всички такива участници. А това е важно да се знае, защото за организаторите на спортни прояви и дейности не е все едно дали ще трябва да сключат една или няколко „алтернативни застраховки“ или „гаранционни полици“. За контролните органи по чл. 481а, ал. 4 също е важно да знаят дали трябва да изискват доказателства за наличие на алтернативна застраховка или гаранционна полица за всеки един участник, който няма разширено покритие, или само за една алтернативна застраховка или гаранционна полица, валидна за всички участници.

В текста на чл. 481а, ал. 2, т. 2 се съдържат думите „и при останалите условия по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите“, от което следва, че по отношение на алтернативните застраховки и гаранционните полици важат и изискването за издаване на знак по чл. 487, ал. 1, и изискването за териториален обхват по чл. 480, ал. 1 (вместо покритието да е ограничено само до мястото, където ще се проведе спортната проява).

С оглед на гореизложеното очаквам от авторите на законопроекта:

1. да предложат определения за понятията „алтернативна застраховка“ и „гаранционна полица“ по смисъла на чл. 481а, ал. 2, т. 2;
2. да пояснят на кои точно условия по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите трябва да отговарят алтернативните застраховки и гаранционните полици. Това може да стане и чрез препратки към съответните норми в КЗ;
3. да пояснят дали алтернативните застраховки и гаранционните полици трябва да се сключват индивидуално за всеки участник, който няма разширено покритие по чл. 481а, ал. 1, или общо за всички такива участници. Например в чл. 481а, ал. 2 т. 2 след думата „покриваща“ може да се добави (вариант 1) „отговорността на участника за“ или (вариант 2) „отговорността на всички участници за“.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:52)

Коментар относно §95 от ЗИД на КЗ

Понастоящем чл. 488, ал. 1 изисква сертификат „Зелена карта“ да се издава заедно с полицата по застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Но с §95 от ЗИД на КЗ се предлага това да се промени и този сертификат занапред да се издава „по всяко време на действието на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите“. А това означава, че ако застраховката влиза в сила известно време след денят, в който е издадена съответната полица, ще се налага ползвателят на застрахователни услуги да посещава отново офис на застрахователя, съответно на застрахователния посредник, за да се сдобие със „Зелена карта“.

Категорично не мога да се съглася с една подобна регулация и затова си позволявам да предложа алинея първа в чл. 488 да стане:

„(1) Сертификат „Зелена карта“ се издава при поискване от ползвател на застрахователни услуги, без допълнителна такса или друго плащане от негова страна, заедно с полицата по застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите или впоследствие, докато се прекрати действието на застраховката.“

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:50)

Коментар относно §94 от ЗИД на КЗ

С §94 се предлага в чл. 487, ал. 1 да се създаде изречение второ: *„Към застрахователната полица се поставя и знак, съдържащ холограма и уникален номер, който се издава от Гаранционния фонд.“*

Предлагам това изречение да стане *„Към застрахователната полица застрахователят издава, без да изисква допълнителна такса или друго плащане от ползвателя на застрахователни услуги, и знак на Гаранционния фонд, съдържащ холограма и уникален номер“*.

Мотиви:

1. В чл. 487, ал. 2 и 3 е посочено че знакът по ал. 1 се издава от застрахователя. И би било в противоречие с тези норми да се твърди, че този знак се издава от Гаранционния фонд. Още повече, че според чл. 519 функциите на Гаранционния фонд не включват подобна дейност.

2. Законът предвижда наличието на застрахователен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите да може да се удостоверява и със сертификат „Зелена карта“. Като в чл. 488, ал. 1 е посочено, че за издаването на този сертификат не може да се изисква допълнителна такса или друго плащане от страна на ползвателя на застрахователни услуги. Редно е същото да важи и по отношение на издаването на знака по чл. 487, ал. 1.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:48)

Коментар относно §87 от ЗИД на КЗ

Предлагам в §87, по отношение на предлаганата нова редакция на чл. 481, да се направят следните промени:

1. Заглавието на чл. 481 да стане „Превозно средство“.

Мотив: Не са посочени аргументи защо понятието „превозно средство“ трябва да бъде употребено в множествено число, при положение че както в директивата, така и понастоящем в кодекса се използва единствено число.

2. Алинея 1 на чл. 481 да бъде формулирана в максимално близка форма до посочената в чл. 1 на Директива (ЕС) 2021/2118, а именно:

„Чл. 481. (1) За целите на задължителното застраховане по тази глава превозно средство е всяко:

1. моторно превозно средство, задвижвано изключително с механична енергия по суша, но не по релси, с:

а) максимална конструктивна скорост над 25 км/ч, или

б) максимално нетно тегло над 25 кг. и максимална конструктивна скорост над 14 км/ч.

2. ремарке по смисъла на Закона за движението по пътищата, предвидено да се използва с превозно средство по т. 1, независимо дали е прикачено или не.“

Мотиви:

1. Ще се постигне максимално точно транспониране на директивата.

2. В Закона за движение по пътищата не се съдържа специално определение за понятието „къмпинг-ремарке“, за разлика от понятията „ремарке“ и „полуремарке“. Къмпинг-ремаркетата са просто вид ремаркета.

3. В Закона за движение по пътищата изрично е посочено (т. 17 на §6 от ДР), че към ремаркетата се приравняват и полуремаркетата, така че няма нужда в Кодекса за застраховането да се прави разграничение между двете понятия, както не се прави и в директивата.

4. Ще се постигне по-добра съгласуваност с чл. 479, в който се говори само за ремаркета, но не и за полуремаркета и къмпинг-ремаркета.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:46)

Коментар относно §86 от ЗИД на КЗ

След като застрахователите не са задължени нито да публикуват своите тарифи по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, нито да ги представят на КФН за одобрение, буди недоумение каква е целта на нормата по чл. 480, ал. 6, която поставя изискване тези тарифи да съдържат „ясно указване“, че е спазен чл. 480, ал. 2. Кому е нужно това „ясно указване“?!

Ако това „ясно указване“ е за ползвателите на застрахователни услуги, тогава трябва да се въведе нормативно задължение за застрахователите да публикуват своите тарифи.

Ето защо предлагам с §86 да се отмени ал. 6 в чл. 480 или тя да се допълни като след думата „трябва“ се добави „да бъде публикувана на неговата страница в интернет и“

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:43)

Предложение за допълнение на чл. 375

Според общото правило в чл. 374, ал. 4 размерът на самоучастието „не може да надхвърля 50 на сто от застрахователното обезщетение или фиксирана в договора сума“. От което логично следва, че самоучастие може да се уговаря само като процент от обезщетението или като фиксирана парична сума (например 200 лв.) или като комбинация от двете (например 10 на сто от обезщетението, но не повече от 500 лв.). Но някои застрахователи продават имуществени застраховки, в които самоучастието е определено като процент от застрахователната сума, като твърдят, че този начин на определяне на самоучастието представлява фиксиране на сума в договора. Но това твърдение би било вярно само ако застрахователната сума (лимита на отговорност) не се променя през срока на договора, тоест в договора трябва да се съдържа изрична уговорка, както изисква чл. 407, че при частично погиване на застрахованото имущество застрахователната сума не се намалява с размера на изплатеното обезщетение. А такава уговорка обичайно не се съдържа в общите условия на застрахователите по имуществените застраховки.

Не е ясно и как трябва да се определи размера на самоучастието, когато то е уговорено в процент от застрахователната сума, в случай на надзастраховане по смисъла на чл. 388. Дали като база за изчисляване на размера на самоучастието трябва да служи уговорената при сключването на договора застрахователна сума или сума, съответстваща на действителната/възстановителната стойност на имуществото.

С оглед на гореизложеното предлагам досегашният текст на чл. 375 да стане ал. 1 и да се създаде ал. 2:

„Не се допуска уговаряне на самоучастие като процент от застрахователната сума (лимита на отговорност) или под каквато и да е друга форма, различна от посочените в чл. 374, ал. 4.“

Алтернативно, ако е допустимо уговаряне на самоучастие като процент от застрахователната сума (лимита на отговорност), да се направи съответно допълнение в чл. 374, ал. 4, за да може законът да се тълкува и прилага ясно и непротиворечиво. Например след думата "обезщетение" да се постави запетая и след нея да се добави "едно на сто от застрахователната сума".

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:39)

Предложение за допълнение на чл. 374, ал. 4

В изречение първо на чл. 374, ал. 4 се съдържа общо правило за допустимия размер на самоучастието, според което този размер не може да надхвърля 50 на сто от застрахователното обезщетение или фиксирана в застрахователния договор сума. А с изречение второ на същата алинея е въведено специално правило (като отклонение от общото), с което самоучастието при задължителни застраховки „Гражданска отговорност“ е ограничено до не повече от 10 на сто от застрахователното обезщетение. Но това специално правило не указва ясно дали по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“ е допустимо или не да се уговаря самоучастие под формата на фиксирана в договора сума. И съответно някои застрахователи, позовавайки се на общото правило за размера на самоучастието, си позволяват да предлагат задължителни застраховки „Гражданска отговорност“ със самоучастие, определено като фиксирана парична сума, като по този начин заобикалят ограничението самоучастието да не надхвърля 10 на сто от обезщетението.

Ето защо, за да се внесе яснота относно допустимия максимален размер на самоучастието по задължителни застраховки „Гражданска отговорност“, предлагам в края на второто изречение в чл. 374, ал. 4 да се сложи запетая и след нея да се добави „като не може да се уговаря самоучастие във вид на фиксирана в договора сума“.

Алтернативно, ако по задължителните застраховки „Гражданска отговорност“, при които самоучастието е допустимо, неговия размер може да бъде уговорен и като фиксирана в договора сума, предлагам да се въведе ограничение за максималния допустим размер на тази сума, както това е направено по отношение на самоучастието, което се договаря като процент от обезщетението. Например в края на второто изречение в чл. 374, ал. 4 да се добави „или левовата равностойност на 500 евро, когато самоучастието е уговорено във вид на фиксирана в договора сума“.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 14:37)

Допълнение на чл. 320, ал. 2

По силата на чл. 320, ал. 2 и на чл. 321б, ал. 3 застрахователните агенти и посредниците, предлагащи застрахователни продукти като допълнителна дейност, имат задължение да поставят копие на удостоверението за легитимация във всяко помещение, в което те извършват своята дейност. Но не е отчетено, че посредническата дейност може да се извършва и по интернет. Съответно има необходимост да се гарантира по нормативен път правото на ползвателите на застрахователни услуги да се запознаят с информацията, която се съдържа в удостоверението за легитимация, и когато ползват посреднически услуги по интернет.

Ето защо предлагам чл. 320, ал. 2 да се допълни като в края се постави запетая и след нея се добави *„а когато предлага застраховки по интернет – да постави копие на удостоверението на видимо и лесно достъпно място на съответната страница в интернет или електронен магазин (онлайн платформа)“*.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 12:36)

Коментар относно §85 от ЗИД на КЗ

С §85 се предлага създаване на ал. 3 към чл. 479, която да се състои от букви, вместо от точки, както предвижда чл. 26, ал. 2 от УКАЗ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове. Моля тази неточност да се коригира и алинея 3 на чл. 479 да се приведе в съответствие с изискванията за строеж на нормативните актове.

Освен това предлагам в буква „б“ (би трябвало да стане т. 2) на чл. 479, ал. 3 да се заличат думите „когато не е могъл да установи застрахователя на теглещото моторно превозно средство“ и запетаята пред тях.

Мотиви: В края на буква „а“ (би трябвало да стане т. 1) на същата алинея е поставен съюзът „или“, което ясно и недвусмислено показва, че буква „б“ (т. 2) се явява алтернатива на буква „а“ (т. 1) и се прилага само когато застрахователят на теглещото моторно превозно средство не е бил установен от застрахователя на ремаркетото. И съответно няма нужда това да се споменава изрично в буква „б“ (т. 2) и по този начин да се утежнява ненужно текста.

Също така предлагам в чл. 479, ал. 1 думата „моторно“ да се заличи.

Мотиви: Едно МПС може да тегли и повече от едно ремарке, като в този случай само първото ремарке е свързано директно с моторното превозно средство. Което повдига въпросът дали за всяко друго ремарке след първото е приложима нормата на чл. 479, ал. 1. А чрез предлаганото изменение ще се избегне разнопосочно тълкуване на тази норма.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 12:33)

Предложение за изменение на чл. 344а, ал. 4

Предлагам в чл. 344а, ал. 4 да се заличи второто изречение.

Мотиви: От граматическото тълкуване на изречение второ в чл. 344а, ал. 3 следва извод, че застрахователите и застрахователните посредници са длъжни да предоставят сертификат „Зелена карта“, когато е бил поискан от застраховачия, както и знак по чл. 487, ал. 1, само при сключване на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите от разстояние по реда на чл. 344а, ал. 2 или 3. Но не и в останалите случаи – например при сключване на застраховката в офис. И съответно излиза, че нормите по чл. 487, ал. 2 и 3 и по чл. 488 също трябва да намират приложение само при сключване на застраховката от разстояние. А едва ли това е целта на законодателното предложение.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 12:25)

Предложение за допълнение на чл. 344а, ал. 3

Когато застрахователният договор се сключва на хартиен носител или под формата на електронен документ, застраховачият има възможност да го прочете в цялост преди да реши дали да го приеме и подпише. Но не така стоят нещата при сключване на застрахователен договор по интернет. В тези случаи, поне според установената практика в Република България, застраховачият получава договора след като вече е заплатил премията или първата вноска от нея. И по този начин често пъти се оказва прецакан, тъй като в договора застрахователят е включил клаузи и уговорки, с които застраховачият не е имал възможност да се запознае предварително (т. нар. „скрити условия“), включително и неравноправни клаузи по смисъла на ЗЗП, замаскирани като „индивидуално уговорени в договора“. И след това застраховачият започва едно ходене по мъките в опит да се откаже от договора и да си получи обратно платеното на застрахователя.

За да се сложи край на тази порочна практика и да се осигури допълнителна защита за ползвателите на застрахователни услуги, предлагам в чл. 344а, ал. 3 накрая се добави *„преди последният да е извършил плащане на цялата премия или на първата вноска при разсрочено плащане на премията“*.

С предлаганото допълнение няма да се навреди на интересите на застрахователите, тъй като по правило те не осигуряват покритие по застраховката, докато не получат съответното плащане от застраховачия.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 12:24)

Допълване на чл. 331

Предлагам в т. 2 на чл. 331 след думите „цялата информация“ да се добави „за предлаганите застрахователни продукти и услуги“.

Мотиви: Има нужда да се уточни, че изискването за използване на български език се отнася само за информацията, касаеща предлаганите застрахователни продукти и услуги, а не за цялата информация, която може да се показва на интернет страницата или онлайн платформата (електронния магазин). Например на много страници в интернет се съдържат общоизвестни изрази на чужд език като App Store, Google Play, copyright и други. И не бива да се очаква, че тези изрази ще бъдат

преведени на български език само защото КЗ изисква това.

Също така предлагам в т. 3 на чл. 331 след думата „страницата“ да се постави запетая и да се добави „съответно в онлайн платформата“ (препоръчвам вместо „онлайн платформа“ да се използва изразът „електронен магазин“).

Мотиви: С предлаганото допълнение ще се постигне уеднаквяване на изискванията към потребителската информация независимо от използвания способ за предлагане на застраховки по интернет.

Освен това предлагам в т. 4 на чл. 331 след думите „договора“ да се сложи запетая и след нея да се добави „включително с приложимите по договора общи и/или специални условия и клаузи“.

Мотиви: Чрез предлаганото допълнение ще се въведе изискване застрахователите и застрахователните посредници да осигурят свободен достъп до общите и специалните условия и клаузи, приложими по различните застраховки, които предлагат, и по този начин ползвателите на застрахователни услуги ще могат да се запознаят с тях достатъчно време преди да им бъде предложено сключване на договор.

Автор: Николай Гелов (27.10.2023 12:22)

Електронен магазин вместо онлайн платформа

Предлагам в чл. 331 и навсякъде другаде в нормативния акт да се използва изразът „електронен магазин“ вместо „онлайн платформа“. А също така в ДР на КЗ да се създаде нова т. 32а, която да гласи следното:

„32а. „Електронен магазин“ е понятие по смисъла на §1, т. 87 от допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност.

Мотиви: Изразът „онлайн платформа“ няма еднозначен смисъл и често се употребява и по адрес на софтуер, предназначен за обучение, разпространение на информация или други нетърговски цели. В същото време изразът „електронен магазин“ е с утвърдено правно значение и употребата му ясно указва, че става въпрос за софтуер за извършване на продажба на стоки/услуги, достъпът до който се осъществява през интернет при използване на уеб-браузер или мобилно приложение.

Алтернативно, ако мотивите ми не бъдат споделени, предлагам в ДР на КЗ да се даде определение за „онлайн платформа“, за да може да се прави ясно разграничение в смислово отношение между този израз и изразът „електронен магазин“. По този начин ще може лесно да се прецени дали един „електронен магазин“ се явява „онлайн платформа“ по смисъла на КЗ или не.

Автор: Константин Димитров (26.10.2023 18:46)

Допълнения и изменения на направените предложения!

този срок, както и въвеждане на задължение за застрахователя да съхранява документи, получени от застраховачия и във връзка с изпълнението на застрахователния договор (например информация, необходима за определяне на дължимата застрахователна премия). Съответно възниква необходимост от допълнение на чл. 344, ал. 5, за да се постигне съгласуваност с другите разпоредби на нормативния акт.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 16:09)

Коментар относно §74 от ЗИД на КЗ

По отношение на §74 предлагам следното:

1. Нормата, която се предлага да бъде включена в кодекса чрез създаване на чл. 330а, да бъде добавена на по-предно място в нормативния акт под формата на нов чл. 328а.

Мотиви: Разпоредбата за предоставяне на информацията за гарантиране на застрахователни вземания систематично трябва да предхожда чл. 329, с който се регламентират изключенията от задължението за предоставяне на информация, и чл. 330, с който се регламентират способите за предоставяне на информация на ползвателите на застрахователни услуги.

2. В ал. 3 на чл. 328а (330а) преди думата „информацията“ да се добави „включително такъв по чл. 295, ал. 1“ и след това да се постави запетая.

Мотиви: Тъй като по силата на чл. 295, ал. 1 част трета от кодекса се прилага избирателно (селективно) за посредниците, предлагащи застрахователни продукти като допълнителна дейност, с оглед защита на интересите на ползвателите на застрахователни услуги е необходимо на този вид застрахователни посредници също да се вмени задължение да предоставят информацията за гарантиране на застрахователни вземания.

3. В чл. 330, ал. 1 „328“ да се замени с „328а“.

Мотиви: По този начин ще се гарантира, че предоставянето на информацията за гарантиране на застрахователни вземания също ще бъде безплатно за ползвателите на застрахователни услуги.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 16:07)

Предложение за допълнение на чл. 313, ал. 1

В чл. 320, ал. 1, т. 3 от КЗ е посочено, че удостоверението за легитимация, което застрахователите издават на застрахователните агенти и на посредниците по чл. 295, ал. 1, трябва да съдържа данни за класовете застраховки, които агентът/посредникът може да предлага, и максималния размер на застрахователната сума, до която може да сключва такива застраховки. Но липсва

яснота как следва да се разбират думите „до която може да сключва такива застраховки“ – според едно тълкуване по този начин се определя до каква застрахователна сума посредникът има право да сключва такива застраховки самостоятелно, без да иска одобрението на застрахователя, докато според друго тълкуване застрахователният агент изобщо няма право да посредничи за сключването на такива застраховки (за по-висока застрахователна сума). С оглед на това, че тези данни (за максималната застрахователна сума) трябва да фигурират в удостоверението за легитимация, допускам че целта е ползвателите на застрахователни услуги да бъдат информирани в кои случаи (за какви класове застраховки и за какви по размер застрахователни суми) могат да ползват услугите на агента/посредника и в кои случаи следва да търсят контакт директно със застрахователя. Съответно по-логично изглежда да е вярно второто тълкуване и застрахователните агенти и посредниците по чл. 295, ал. 1 изобщо да нямат право да посредничат по договори за застраховки за по-големи застрахователни суми, от посочените в техните удостоверения за легитимация.

С оглед на гореизложеното, за да се избегне двусмислено тълкуване и прилагане на нормативния акт, предлагам в ЗИД на КЗ да се включи предложение за създаване в чл. 313, ал. 1 на второ изречение, което да гласи следното:

„Застрахователният агент има право да посредничи, съответно да получава възнаграждение, само по договори за застраховка, по които застрахователната сума е равна или по-малка от максималния размер, до който агентът може да сключва такива застраховки съгласно издаденото му удостоверение за легитимация по чл. 320.“

Ако предложението ми не се приеме, алтернативно предлагам чрез законопроекта да се добави изрична норма в КЗ, която да указва как трябва да действа застрахователният агент, ако ползвател на застрахователни услуги поиска чрез него да сключи договор за застраховка за по-висока застрахователна сума от тази, до която агентът има право да сключва такива застраховки.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 14:19)

Коментар относно §21 от ЗИД на КЗ

В мотивите към законопроекта не са изложени аргументи защо се предлага увеличаване на срока за отговор на жалбите по чл. 108, ал. 6. Тези жалби се отнасят само до размера на определеното обезщетение и за да отговори на една такава жалба, застрахователят няма нужда да събира нови доказателства по застрахователната претенция, а е достатъчно само да изложи какви са съображенията му да плати по-малко, отколкото е очаквал ползвателят на застрахователни услуги. А тези съображения застрахователят трябва да е изяснил и взел предвид в самия процес по разглеждане на претенцията и определяне на размера на обезщетението. Ако бъде увеличен срокът за отговор на тези жалби до един месец, ще се даде възможност на застрахователите да бавят плащането на обезщетения – например ако трябва да платят 500 лв., те спокойно могат да платят само 100 лв. и да чакат да получат жалба от застрахования, за да платят един месец

по-късно останалата част от обезщетението. И по този начин, необосновано, ще бъдат засегнати правата и интересите на ползвателите на застрахователни услуги и в частност правото им да получат в разумен срок справедливо обезщетение.

По тези съображения предлагам срокът по чл. 108, ал. 6 да остане непроменен, за да се запази достигнатото ниво на защита на правата и интересите на ползвателите на застрахователни услуги, които са по-слабата страна в застрахователното правоотношение, и за да има стимул за застрахователите да използват повече възможността за възстановяване на вредите в натура, която им дава чл. 108, ал. 7.

В случай че мотивите ми за запазване на срока по чл. 108, ал. 6 не бъдат споделени, предлагам този срок да бъде увеличен на не повече от 15 работни дни, защото няма основание да се смята, че за изготвянето на отговор на жалба относно размера на обезщетението застрахователите се нуждаят от повече време, отколкото е предвидено в чл. 108, ал. 1 за определяне на самото обезщетение.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 14:12)

Коментар относно §59 от ЗИД на КЗ

Предлагам с §59 да се направят и други изменения и допълнения в чл. 295, ал. 2, както следва:

1. В т. 2:

а) в буква „а“ в началото да се добави „за“;

Мотиви: Така ще се постигне смислова съгласуваност на нормата.

б) буква „б“ да се промени на:

„за спазване на изискването по чл. 325а, ал. 2“

Мотиви: Така ще се гарантира, че посредникът не просто взема предвид/информира се за изискванията и потребностите на ползвателя на застрахователни услуги, но и че предложението за сключване на застрахователен договор съответства на тези изисквания и потребности.

2. В т. 3 да се заличат думите „и доколкото е приложимо към дадената застраховка, с оглед на нейния клас“, заедно със запетаята след тях.

Мотиви: Да се избегне тълкуване на тази разпоредба в смисъл, че се допуска посредникът по своя преценка да решава дали да предостави на ползвателя на застрахователни услуги информационния документ за застрахователния продукт. По този начин ще се избегне и възможността застрахователят да заобиколи (като използва услугите на посредник по чл. 295, ал. 1) задължението си по чл. 325а, ал. 7

да предостави на потребителите информационния документ за застрахователния продукт.

Чрез предлаганата промяна ще се постигне и съгласуваност с разпоредбата на чл. 325а, ал. 9, която изисква при предоставянето на информацията по чл. 326, което е задължително и за посредниците по чл. 295, ал. 1, да се предоставя и информационния документ за застрахователния продукт, без да се прави преценка дали това е приложимо или не.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 12:11)

Коментар относно §19 от ЗИД на КЗ

От мотивите към законопроекта е видно, че се цели създаване на правна възможност единствено за застрахователите да правят и съхраняват копие на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който е участвал в ПТП. Но с нормата на предлаганата нова ал. 6 в чл. 106 ще се създаде такава правна възможност и за застрахователните посредници. Като при това не се прави разграничение между различните видове застрахователни посредници и по този начин от разпоредбата ще могат да се ползват и посредниците, различни от застрахователни брокери. А в Кодекса за застраховането липсва разпоредба, аналогична по смисъл на тази по чл. 301, ал. 6, която да дава право и на други застрахователни посредници, освен на брокерите, да приемат документи по застрахователна претенция.

Ето защо, възразявам срещу формулировката на предлаганата нова ал. 6 на чл. 106, и предлагам тя да се редактира като думите „съответно застрахователният посредник“ се заличат заедно със запетаята пред тях или, алтернативно, думата „посредник“ се замени с „брокер, действащ в съответствие с чл. 301, ал. 6“.

Също така изразявам своето несъгласие и с предлаганата нова ал. 7 на чл. 106 по следните съображения:

1. Нормата касае *„всички документи, свързани със сключването и изпълнението на застрахователни и презастрахователни договори“*, от което се разбира, че тя се отнася и до други документи, а не само до такива, свързани с конкретна застрахователна претенция. Което от своя страна означава, че систематичното място на тази норма не е в Раздел VII, с който се определят правилата за организиране на дейността по уреждане на застрахователни претенции, но не и правилата за събиране и съхранение (архивиране) на всякакви документи във връзка със сключването и изпълнението на застрахователни и презастрахователни договори.

2. От обхвата на нормата незнайно защо са изключени застрахователните посредници, които също събират и съхраняват документи по сключването с тяхно посредничество застрахователни и презастрахователни договори. Което освен, че води до неравнопоставеност между застрахователи/презастрахователи и посредници, засяга необосновано законните права и интереси на лицата, чиито данни се съдържат в тези документи.

Воден от горните съображения предлагам следното:

- нормата на предлаганата нова ал. 7 в чл. 106 да се премести на друго място в нормативния акт, например като нов член 354а в Раздел I на глава тридесет и шеста с примерно заглавие „Срок за съхранение на документите по застрахователния договор“;
- в обхвата на нормата да бъдат включени и застрахователните посредници.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 11:04)

Предложение за допълнение на чл. 389

С нормата на ал. 2 в чл. 389 е дадена възможност, чрез уговорка между страните по застрахователния договор, да се дерогира общото правило, въведено с ал. 1 на същия член, според което при подзастраховане *„застрахователят обезщетява пълния размер на вредата до размера на застрахователната сума“*. Но много застрахователи включват такава уговорка в общите си условия, а не я договарят индивидуално със застрахователя, което по същество представлява нелоялна практика по смисъла на чл. 68г, ал. 1 и 4 от ЗЗП, тъй като:

1. противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност;
2. застрахователят се въвежда в заблуждение, че при настъпване на застрахователно събитие, дори и да има подзастраховане, застрахователят ще плати обезщетение в пълен размер до изчерпване на застрахователната сума.

Смятам, че подобна уговорка в общите условия представлява и неравнопоставена клауза по смисъла на чл. 143, ал. 1 и 2 от ЗЗП, тъй като е уговорка във вреда на потребителя (води до непълно обезщетяване на претърпените вреди) и не му позволява да прецени икономическите последици от сключването на застрахователния договор.

Също така, обективно погледнато, за да имат интерес и двете страни (застраховател и застраховател) такава уговорка да бъде включена в условията на застрахователния договор, те трябва още при сключването на договора да са наясно, че е налице подзастраховане.

Ето защо, по изложените по-горе съображения, си позволявам да предложа чрез ЗИД на КЗ да се направи допълнение в чл. 389, ал. 2 чрез създаване на второ изречение, което да гласи следното:

„За да е валидна уговорката за пропорционално обезщетяване, в застрахователния договор трябва ясно и недвусмислено да бъде посочено какво е съотношението между застрахователната сума и действителната, съответно възстановителната, стойност при сключването му.“

Предлаганата нова норма ще задължи застрахователите да действат по-добросъвестно и ще осигури по-добра защита за интересите на ползвателите на застрахователни услуги.

Автор: Николай Гелов (26.10.2023 10:50)

Застрахователен сертификат като електронен документ

В частичната предварителна оценка на въздействието, при разглеждането на Вариант 2 по проблем 8.13., е отбелязано, че се предвижда създаване на условия за дигитализиране на обмена на информация в рамките на застрахователното правоотношение и по отношение на различни документи – застрахователен сертификат, копия от застрахователния договор и условията по него. Но в самия законопроект не се съдържат конкретни предложения за изменение и/или допълнение на Кодекса за застраховането в тази насока. Най-малкото липсва предложение за създаване на правно основание застрахователния сертификат да може да се издава и като електронен документ, както това е уредено по отношение на застрахователния договор.

Ето защо си позволявам да предложа в ЗИД на КЗ да се включи допълнение на чл. 344, като в ал. 3 от него се създаде четвърто изречение, което да гласи следното:

„Застрахователният сертификат може да бъде издаден и като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис от застрахователя.“

Автор: Николай Гелов (25.10.2023 15:34)

Подаване на жалби по електронен път

В частичната предварителна оценка на въздействието като проблем 8.8. е разгледана липсата на законово основание за предявяване на застрахователни претенции по електронен път, като е посочено, че това изисква посещение на офис на застраховател или на застрахователен посредник, което е свързано с изразходване на време и ресурси както от страна на потребителите на застрахователни услуги така и за самите застрахователи.

И тъй като същият проблем го има и по отношение на жалбите, предлагам да се регламентира правото на ползвателите на застрахователни услуги да подават жалби към застрахователите и застрахователните брокери в електронен вид, каквато възможност от доста време насам предоставя КФН. За целта в ЗИД може да се включи разпоредба за допълнение на чл. 290 в следния примерен вид:

„В чл. 290, ал. 2 в края на първото изречение се поставя запетая и след нея се добавя „и задължително обявява и адрес на електронна поща за получаването им, като не се изисква подписването им с електронен подпис“.

Автор: Николай Гелов (25.10.2023 14:14)

Предложение относно §80

Предлагам с §80 да се направи и допълнение в т. 7 от ал. 1 на чл. 345, където в края да се постави запетая и след нея да се добави „а също така и размера на посредническото възнаграждение, включено в премията, ако договорът е сключен чрез посредник“.

Мотиви: Чрез предлаганото допълнение ще се гарантира, че застрахователните посредници изпълняват задължението си по чл. 325, ал. 2, т. 5 и ще се осигури по-добра защита за интересите на ползвателите на застрахователни услуги. По този начин ще се улесни и упражняването на надзор от страна на КФН, а дейността на застрахователните посредници ще стане по-прозрачна.

Автор: Николай Гелов (25.10.2023 14:00)

Предложение за изменение на чл. 476

Предлагам в ЗИД на КЗ да се включи разпоредба за изменение на чл. 476, в който думите „50 000 лв.“ да се заменят с „левовата равностойност на 30 000 евро“.

Мотиви:

1. Да се адаптира нормативният акт във връзка с предстоящото въвеждане на еврото в Република България.
2. Да се осигури по-адекватно застрахователно покритие за пътниците с оглед на настъпилите изменения в икономическата среда в периода 2015 – 2023 г.

Автор: Николай Гелов (25.10.2023 13:58)

Предложение за изменение на чл. 468

С цел адаптация на кодекса (КЗ) във връзка с предстоящото въвеждане на еврото в Република България, предлагам в ЗИД на КЗ да се включи разпоредба за изменение на ал. 3 в чл. 468, където думите „500 000 лв.“ да се заменят с „левовата равностойност на 250 000 евро“, а думите „2 000 000 лв.“ да се заменят с „левовата равностойност на 1 000 000 евро“.

Автор: Николай Гелов (25.10.2023 13:44)

Самоходна машина

С §170 от ЗИД на КЗ се предлага в §1 от допълнителните разпоредби на кодекса да се създаде нова т. 33в „Самоходна машина“.

Но не става ясно защо въобще трябва да се прави това допълнение, след като въпросният израз (самоходна машина) не се употребява нито в ЗИД на КЗ, нито в действащата редакция на КЗ.

Ето защо предлагам да не се дава определение на понятието "самоходна машина".

Автор: Весела Кондакова (19.10.2023 17:43)

Отпадане на знак от ГФ към полица Гражданска отговорност

Валидността на застрахователна полица Гражданска отговорност не се определя нито от това дали е лист хартия, подписана собственооръчно от двете страни: застраховател - застрахован/застраховащ, или подписан чрез електронен подпис документ, а това дали има платена застрахователна премия по нея. Лепящите се върху стъкло или върху полица знаци също не определят валидността на полицата. Стикерът е напълно излишен и не разбирам желанието той да се запази. Много по-практично е върху всяка полица Гражданска отговорност да се отпечатва QR код-линк към Гаранционен фонд, и чрез сканирането му - всеки служител на Пътна полиция (чрез всеки мобилен телефон) да може да направи проверка за валидност на полица в сайта на ГФ.

Отделно всеки потребител по застрахователна полица Гражданска отговорност ще може да прави справка в ГФ за валидността на полицата и в случай, че застрахователят издадел на полица не е подал коректна информация към ГФ или не е отразил плащане, което е направил клиента - да изисква проверка и отстраняване на пропуските и грешките.

Автор: Антон Душев (17.10.2023 15:59)

Относно § 94

От формулировката предложението за изменение на чл. 487, ал. 1 не става категорично ясно дали най-накрая ще отпадне омразната лепенка на предното стъкло на автомобила.

Самата формулировка „**Към застрахователната полица се поставя и знак...**” е логически непрецизна. От другите текстове в кодекса може да се извлече заключението, че под "полица" законодателят разбира "лист хартия, обективиращ предмета на застрахователния договор". Ако "полица" наистина е физическият носител на информацията, то тогава не е възможно **към** полицата да се **поставя** знак. Или трябва да е „**Върху застрахователната полица се поставя и знак...**”, или „**Към застрахователната полица се издава и знак...**”.

Ако все пак (дано!) е предвидено отпадането на лепенките върху предното стъкло, то е задължително в края на ЗИД да се предвиди изрична разпоредба, задължаваща КФН да измени в определен срок НАРЕДБА № 49 ОТ 16 ОКТОМВРИ 2014 Г. ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ ПО ЗАСТРАХОВКИ "ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ" НА АВТОМОБИЛИСТИТЕ И "ЗЛОПОЛУКА" НА ПЪТНИЦИТЕ В СРЕДСТВАТА ЗА ОБЩЕСТВЕН

ПРЕВОЗ, за отменяне на чл. 11, ал. 1, т. 1 от нея.

История

Начало на обществената консултация - 16.10.2023

Приключване на консултацията - 15.11.2023

Справка за получените предложения - 21.03.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
